

szorosan vett budapesti zsidóság maradt meg, július 10-e után az intézményes deportálás leállt, és csak szórványosan fordult elő, a magyar hatóságok tudta és engedélye nélkül, sőt azok akarata ellenére újabb deportálás. Így július végén a kistarcsai táborból 1400 embert, majd augusztus elején a sárvári táborból 1500 embert vittek el oly módon a németek, hogy váratlanul megjelentek, a tábort fegyveres erővel körülvették, a telefont elvágták, és a táborparancsnok tiltakozása ellenére a készenlétebe helyezett vagonokba telték a foglyokat, és azokat az országból azonnal kivitték.

Belföldi vezető személyiségek és az egész külföld tiltakozására és nyomására a magyar kormány augusztus legvégén olyan értelmű újabb megállapodást kötött a németekkel, hogy a zsidókérdés a magyar kormány hatáskörébe megy át. Ezzel kapcsolatban kötelezte magát, hogy a zsidóság munkaerejét az ország érdekében állítva Budapestre a zsidóságot elszállítja, és őket vidéki táborokban helyezi el.

Szeptember 3-án még Ferenczy csendőr alezredes úr azt közölte hivatalosan, hogy a munkába állítás megszűnt, de a vidéki koncentráció elmarad. 4-én a sorozás megkezdésére adott utasítást, és 5-én közölte, hogy az alkalmatlanokat mégis vidéki táborokba fogják szállítani, és a sorozást 7-én megkezdik. A sorozás azóta folyik. Az ismert kommuniké alapján a vidéki koncentráció munkájába a Magyar Vöröskereszt Egyletet is bekapcsolják. A kommunikéből kiolvashatóan a Vöröskereszt fogja „gondozni, felügyelni, élelmezéssel ellátni és egészségügyileg is gondozni” a munkaképes koron alul lévő gyermekeket. Ezekből tehát arra lehet következtetni, hogy a Vöröskereszt döntő szerepet nyer majd: 1. a telepek kiválasztásánál, 2. azok berendezésénél, 3. az odatelepitettek elhelyezésére vonatkozóan, 4. élelmezés terén, 5. egészségügyi szolgálat, 6. szociális gondozás terén.

Miután az egész akció az erősödő német nyomás hatása alatt feltehetőleg nem éppen a magyar kormány szája íze szerint és az összmagyarság érdekeinek megfelelően jött létre, a végrehajtásban nagyfokú alaposság és az ezzel együtt járó idővesztés mindenestre kívánatosnak látszik. A Vöröskereszt tevékenysége e téren a következő lehetőségeket nyújthatja: ad 1. A telepek kiválasztásánál tekintettel kell lenni arra, hogy azok lehetőleg nagyobb vidéki centrumokban fekdjenek, hogy egy esetleges kistarcsai eset meg ne ismétlődhessen. ad 2. A berendezéseknél fontos szempont, hogy az összes emberi és higiénikus követelményeknek a tábor megfeleljen, elegendő ivóvíz, megfelelő konyha, csatornázott mosdók és WC-k álljanak rendelkezésre. Amennyiben ez nincsen, úgy a kiválasztott helyen mindezek a munkálatok megindítandók, és igen nagyarányú és hosszabb időt igénybe vevő átalakítástól sem szabad visszariadni. ad 3. Az elhelyezésnél a zsúfoltság elkerülésére kell nagy súlyt fektetni, továbbá arra, hogy a családok együtt maradjanak. ad 4. Az élelmezés ellenőrzése a Vöröskereszt legfontosabb feladatainak egyike, és itt a beszerzés megszervezése terén, továbbá annak elérésével, hogy a kitelepítettek maguk is beszerezhessenek élelmi cikkeket, nagyban lehet majd sorukon javítani. ad 5. Az egészségügyi szolgálatot kitelepített orvosok közül lehetne megszervezni, és a Vöröskereszt annak csupán főfelügyeletét látná el. Kórház, megfelelő egészségügyi felszerelés mindenképpen szükséges. ad 6. A szociális gondozás alatt a kitelepítettek foglalkoztatottságára való felügyelésre gondolunk, tehát arra, hogy mindenkit munkaerejének megfelelő munká-